

BEZIENSWAARDIGHEDEN

WAREGEMSE KERKSCHATTEN (1)

De Sint-Amandus en Sint-Blasius Kerk

Waregem heeft zeven parochiekerken. Elk van deze kerken heeft haar eigen geschiedenis en bezit diverse kunstwerken. In deze nieuwe rubriek geven we een overzicht van de belangrijkste bezienswaardigheden in de verschillende kerken. We beginnen onze verkenning in de decanale Sint-Amandus en Sint-Blasius kerk, op de Markt van Waregem.

De Sint-Amandus en Sint-Blasiuskerk wordt al vernoemd in 995 en doet dienst als parochiekerk sinds 1119. De kerktoren dateert van de 15de eeuw. In de 19de eeuw kreeg de kerk haar huidige vorm, na veel vergrotingen, verbouwingen en herinrichtingen in de loop der eeuwen. De laatste verbouwing en herstelling vond plaats in 1923-1924, na de vernielingen van WOI.

kunstsnijwerk

panelen

In de houten muurbekleding van het koor, in het altaar en onder het tabernakel zijn enkele fragmenten ingewerkt van de verdwenen 18de eeuwse communiebank. We vinden er de typische afbeeldingen van de eucharistie: het Lam Gods, kelken, druiventrossen en korenaren, een stralenmonstrans met de heilige hostie, de pelikaan die zijn jongen voedt en een cartouche met monogram IHS ('Jesus'). Zeer mooi gesculpteerd is het reliëf van de Emmaüsgangers, misschien wel het beste beeldhouwwerkje in de kerk. De kunstsnijwerk panelen van de verdwenen preekstoel zijn hergebruikt in de balustrade achteraan in de kerk.

kruisbeeld

Tussen de twee moerpilaren hangt een groot kruisbeeld, gesculpteerd in 1986 door Michel Delabie.

medaillon

De medaillon in de lezenaar stelt een pelikaan voor die zijn jongen voedt; 2de helft 18de eeuw

beelden in het zuidelijke zijaltaar

- H.-Amandus : in steen, 15de eeuw (zie foto)
- H.-Hart van Jezus : gepolychromeerd lindenhout, 20ste eeuw
- H.-Blasius van Sebaste : geschilderd hout, 19de eeuw

meubilair

lambrisering met ingebouwde biechtstoelen

De biechtstoelen zijn vervaardigd uit eikenhout en dateren uit de 2de helft van de 18de eeuw.

gotisch koorgestoelte

Het koorgestoelte werd gemaakt door De Wispelaere uit Brugge.

schilderijen

- *Kruisafneming*, Cornelis de Vos, 1650
- *Jezus verschijnt aan de ongelovige Thomas*, Gaspard de Crayer (1582-1669)
- *De prediking van de H.-Amandus*, 17de eeuw, schilder onbekend (zie foto)
- *O.L.Vrouw met kind*, schilder onbekend
- *De maaltijd met de Emmaüsgangers*, Jos Speybrouck, 1934
- *Bij het afdalen van de berg Thabor*, Jos Speybrouck, 1934
- *Aanbidding van Christus door de drie Wijzen*, naar een kopergravure van Luc. Vorsterman (1620) op schilderij van P.P. Rubens
- *Kruisdood van Christus*, G. Gerregouds (1633-1704), 1680, Mechelse school

brandglasramen

hoofdkoor

In het jaar 1928 werd Waregem toegewijd aan het Heilig Hart. Dit was de aanleiding voor Malvina Delespaul om zich tot pastoor Dumortier te wenden voor de schenking van drie brandglasramen voor het hoogkoor: Sint-Amandus, Christus Koning en Onze Lieve Vrouw. De tekeningen zijn gemaakt in 1929 door Jos Speybrouck (1891-1956) uit Kortrijk.

Het raam links toont de H.-Amandus, de eerste patroon van de kerk, met als attribuut zijn bisschopsstaf, waarin langs onder de draak van het heidendom bijt. De uitvoerig versierde rozet bovenaan het raam bevat het beeld van de H.-Blasius, de tweede patroon van de kerk, met als attribuut twee gekruiste brandende kaarsen. Links ervan staat de H.-Donatianus, rechts de H.-Martinus.

Het middelste brandglasraam is van het H.-Hart of Christus Koning. De koningskroon, de scepter en het zwaard dat de engel rechts vasthoudt, wijzen op het koningschap. De rozet bovenaan toont God de Vader en erboven de duif als symbool van de Heilige Geest.

Het rechter brandglasraam toont O.L.Vrouw die met beide handen rozen strooit over Waregem. De rozen vallen links op de kerk en op het gemeentehuis van Waregem, in het

midden op de Vierschaar (op de hoek van de Olmstraat en de Stationsstraat) en rechts op het kasteel Delespaul op de Hulleberg (nu de Karmel). Onder elk raam staat: "Gift der Familie Delespaul-Vanaerde".

zuidelijke zijkoor

Het eerste brandglasraam stelt de H.-Augustinus en de H.-Rosalia voor. De kleurrijke rozet bovenaan toont een engel. Het raam is een gift van Alida en Alois Dusselier. Hun ouders waren Augustinus Dusselier en Rosalia Deconinck.

Het tweede brandglasraam bestaat uit twee panelen met daarboven één in steen vervat roosvenster met versiering eromheen. Het stelt de H.-Hubertus voor als bisschop met staf. In het raam zelf wordt Sint-Hubertus afgebeeld als jager. Onderaan staat de naam van de schenker: "Don de l'équipage Rallye-Waereghem" (de Waregemse jacht- en rijvereniging).

In het derde raam is enkel de rozet met de H.-Petrus overgebleven. De panelen met de H.-Blasius en de H.-Amandus werden overgebracht naar het raam in de dwarsbeuk. Ook dit brandglasraam is geschonken door de familie Dusselier-Deconinck.

In de andere dwarsbeuk zien we een gecombineerd brandglasraam met de H.-Theresia van het kind Jezus en de H.-Godelieve.

noordelijke zijkoor

Waar vroeger de ramen met de H.-Theresia en de H.-Godelieve waren, is alleen het rozet overgebleven met de engel. Het tweede brandglasraam toont de H.-Joachim en de H.-Anna met daarboven een biddende engel. Het derde raam stelt O.L.Vrouw en de H.-Jozef voor met daarboven de vermelding van de H.-Familie. Deze vier brandglasramen dateren uit 1933 en zijn van de hand van glazenier J. Peene uit Brugge. Ze werden eveneens geschonken door de Waregemse familie Dusselier-Deconinck.

tabernakel

Het verguld tabernakeldeurtje draagt de beeltenis van het H.-Hart en is gemaakt door Karel Lateur, broer van Stijn Streuvels, naar een ontwerp van Jos Speybrouck uit Kortrijk.

O.L.Vrouwaltaar

Het Mariabeeld gemaakt uit gepolychromeerd lindenhout dateert uit de 20ste eeuw. Links van het altaar hangt een bronzen retabel met als opschrift “Magnificat anima mea dominum” (‘mijn ziel verheerlijkt de Heer’), eveneens gemaakt door Karel Lateur.

orgel

Het oude Van Bever-orgel dateert uit 1906 en werd in 1990 omgebouwd door de firma Thomas. Het telt 3480 pijpen.

kruisweg

De bijzonder mooie kruisweg in basreliëf is Noord Italiaans en gemaakt van plaaster waarin wit carrara marmerpoeder verwerkt is.

luchters

Afbeeldingen uit het oude en het nieuwe testament sieren de koperen luchters gemaakt in 1986 door Hubert Van der Donckt uit Wannegem-Lede.

Bronnen

- *Kerk en Leven*, 27 augustus 2008 en 24 september 2008
- 12de jaarboek van de Geschied-en Heemkundige Kring, 1984; p. 125.
- 35ste jaarboek van de Geschied-en heemkundige Kring, 2007, p. 515.
- 36ste jaarboek van de Geschied-en heemkundige Kring, 2008, p. 23.
- 40ste jaarboek van de Geschied-en heemkundige Kring, 2012, p. 13.
- Omer Vandeputte, *Gids voor Vlaanderen*, toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen van Vlaanderen, VTB VAB, Lannoo, 2007, 1390 p.
- meer foto's op picasaweb.google.com/waregemsegidsenkring/sintamanduskerk